

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 31/2002 vp

Hallituksen esitys Namibian tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä joulukuuta 2002 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Namibian tasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan

kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 252/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- yksikön päällikkö Riikka Laatu ja yksikön päällikkö Jukka Nystén, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Namibian tasavallan kanssa 31 päivänä lokakuuta 2002 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansaattamislakiehdotuksen. Sopimuksen tarkoituksena on selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä sekä edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Namibian tasavallan kanssa. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yri-

tysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena.

Suomi pyrkii kahdenvälisellä sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella turvaamaan yritysten ja teollisuuden yleiset toimintaedellytykset Namibiassa. Investointisuojausopimus pyrkii suojaamaan sijoituksia poliittisilta riskeiltä ja lisäämään sijoitusympäristön ennakoitavuutta ja alentamaan siten yritysten sijoituskynnystä. Sopimus edellyttää suomalaisten sijoitusten syrjimätöntä kohtelua muiden maiden sekä kohdemaan omien yritysten sijoituksiin nähden.

Valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään myös poliittista dialogia Namibian kanssa ihmisoikeuksien edistämiseksi. Valiokunta pitää siksi hyvänä, että sopimuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaukset työelämään liittyviin oikeuksiin samoin kuin ympäristöä koskeva lauseke.

Namibian vienti koostuu puolijalokivistä ja jalokivistä sekä arvometalleista, kalatuotteista, uraanista ja painetuista paperituotteista ym. Suorien ulkomaisten sijoitusten määrä oli 1990-luvulla keskimäärin 4 prosenttia bruttokansantuotteesta, vuonna 2000 niitä tehtiin yhteensä 114 miljoonan Yhdysvaltain dollarin arvosta. Suomi pyrkii edistämään Namibian vakautta ja luomaan edellytykset kestäväälle kehitykselle. Suomen ja Namibian väliset taloussuhteet ovat vaa-

timattomat. Viennin arvo Suomesta Namibiaan vuonna 2001 oli 1,139 miljoonaa euroa ja koostui sähkölaitteista, radioista, televisioista. Suomen tuonnin arvo Namibiasta oli vuonna 2001 11 000 euroa.

Namibia on Suomen keskeinen kehitysyhteistyökumppani ja vuonna 2001 kehitysavun määrä oli 7,10 miljoonaa euroa. Namibia on nykyisin keskituloinen maa ja sen bruttokansantuote on 2 000 Yhdysvaltain dollaria. Suomen tavoitteena onkin kehitysyhteistyön periaatepäätöksen mukaisesti laajentaa taloudellista yhteistyötä kehitysyhteistyöpohjaisesta toiminnasta markkinaehtoisempaan suuntaan luomalla suotuisimmat edellytykset kaupalle ja investointitoiminnalle. Valiokunta katsoo, että kahdenvälinen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskeva sopimus tukee tätä prosessia.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Helsingissä 31 päivänä lokakuuta 2002 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Namibian tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 15 päivänä tammikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Juha Korkea-aho /kesk
vpj.	Henrik Lax /r	Kalevi Olin /sd
jäs.	Ulla Anttila /vihr	Sirpa Pietikäinen /kok
	Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk	Mirja Ryyänen /kesk
	Bjarne Kallis /kd	Hannu Takkula /kesk
	Ilkka Kanerva /kok	Ben Zyskowitz /kok.
	Antero Kekkonen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.